

Aan de staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst
De heer drs. F.L. Idsinga
Postbus 20201
2500EE DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/AvdW//ls/ATR3572/2024-U107

Uw referentie

Datum

3 oktober 2024

Onderwerp

Tegenbewijsregeling box 3

Geachte heer Idsinga,

Op 2 september 2024 is de *Wet tegenbewijsregeling box 3* voor advies toegezonden. De advies-termijn van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) loopt tot 15 oktober 2024.

Context en inhoud van het voorstel

Op 24 december 2021 heeft de Hoge Raad (HR) in het zogenoemde Kerstarrest beslist dat het forfaitaire box 3-stelsel, ingevoerd in 2017, in strijd is met het discriminatieverbod en de bescherming van het eigendomsrecht. Dit arrest leidde tot de invoering van de Wet rechtsherstel box 3 en de Overbruggingswet box 3. In recente arresten van 2024 heeft de HR echter geoordeeld dat deze wetgeving nog steeds niet voldoet aan de vereisten, met name omdat het forfaitaire rendement vaak hoger is dan het werkelijke rendement. Dit wetsvoorstel introduceert een tegenbewijsregeling in box 3, waarmee belastingplichtigen kunnen aantonen dat hun werkelijke rendement lager is dan het forfaitaire rendement.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact:

Postbus 16228
Te2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

1. Nut en noodzaak

De huidige wetgeving schendt nog steeds het discriminatieverbod en het eigendomsrecht, vooral voor belastingplichtigen met een lager werkelijk rendement dan het forfaitaire rendement. Het wetsvoorstel is noodzakelijk om de belastingheffing in box 3 in overeenstemming te brengen met de jurisprudentie van de HR. Daarbij is het nodig om mogelijkheden te bieden om de belastingheffing te laten plaatsvinden op basis van het werkelijke rendement. Dit gebeurt met het introduceren van het formulier Opgaaf Werkelijk Rendement (OWR), dat belastingplichtigen kunnen gebruiken om hun werkelijke rendement te berekenen.

Het secretariaat heeft geen opmerkingen bij nut en noodzaak.

2. Minder belastende alternatieven

Volgens de toelichting bij het voorstel zijn er verschillende alternatieven overwogen, zoals het aanpassen van de forfaitaire percentages of het hanteren van een tegenbewijsregeling over meerdere jaren. De HR heeft echter duidelijk aangegeven dat rechtsherstel per jaar moet worden geboden en dat een forfaitair stelsel per definitie leidt tot ongelijke behandeling tussen succesvolle en minder succesvolle beleggers. Daarom is gekozen voor de huidige tegenbewijsregeling, die belastingplichtigen de mogelijkheid biedt om hun werkelijke rendement aan te tonen.

Het secretariaat heeft geen opmerkingen bij minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De werkbaarheid van de tegenbewijsregeling lijkt gewaarborgd door de introductie van het formulier Opgaaf Werkelijk Rendement (OWR). De Belastingdienst zal toezicht houden op de aangegeven rendementen en op geautomatiseerde wijze rechtsherstel bieden. Dit brengt een toename van handelingen met zich mee. De introductie van het OWR moet bewerkstelligen dat dit op een gestructureerde en begrijpelijke manier kan.

Er heeft geen internetconsultatie plaatsgevonden. Het niet voeren van een internetconsultatie kan aanzienlijke gevolgen hebben voor de werkbaarheid van een wetsvoorstel voor zowel burgers als bedrijven. Internetconsultaties bieden de mogelijkheid om feedback te verzamelen van de doelgroep(en) en experts, wat helpt om potentiële knelpunten vroegtijdig te identificeren en op te lossen. Het invoeren van een wet met mogelijk aanzienlijke (nog niet bekende) gevolgen voor de regeldruk, zonder eerst een internetconsultatie te houden, wekt de indruk van overhaast handelen, wat zelden tot goede resultaten leidt. Bovendien heeft het voorstel in beginsel grote maatschappelijke impact.

3.1 Het college adviseert om het wetsvoorstel in internetconsultatie te brengen ten einde mogelijke knelpunten vroeg te signaleren.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldruk is over het algemeen goed in kaart gebracht, met gedetailleerde beschrijvingen van de regeldruk per casus. De complexiteit voor belastingplichtigen met effecten en moeilijk te waarderen vermogen zoals niet beursgenoteerde aandelen of kunst wordt duidelijk beschreven. In de laatste casus ontbreekt echter een kwantitatieve beschrijving van de administratieve lasten. Hierdoor ontbreekt een volledig beeld van de totale regeldruk van het voorstel.

Daarnaast is het belangrijk om te vermelden dat de kosten voor het inschakelen van adviseurs ook als regeldruk moeten worden beschouwd. Deze kosten zijn nog niet in de berekening van de regeldruk opgenomen.

4.1 Het college adviseert de regeldrukkosten in kaart te brengen conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Nut en noodzaak van het voorstel zijn voldoende onderbouwd, terwijl minder belastende alternatieven afdoende getoetst zijn. Het college merkt op dat geen internetconsultatie heeft plaatsgevonden, wat niet past bij een wetsvoorstel met potentieel grote maatschappelijke impact. De regeldrukparagraaf behoeft ten slotte één aanpassing, waar mogelijk grote regeldrukgevolgen aan gekoppeld zijn.

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen / vaststellen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris